

Warszawa, 17 listopada 2021 r.

Komentarz Związku Przedsiębiorców i Pracodawców: możliwość weryfikacji szczepień pracowników przez pracodawców to dobry pomysł

Rozwój czwartej fali epidemii koronawirusa rodzi naturalne obawy o głębokość i dokuczliwość środków zaradczych wprowadzonych przez państwo w celu ograniczenia liczby nowych zakażeń. Dzięki szczepieniom znajdujemy się w tej chwili w zupełnie innej sytuacji, niż rok temu, czy jeszcze wiosną roku bieżącego – z wypowiedzi przedstawicieli rządu wynika na szczęście, że wariant lockdownu w jakiegokolwiek formie nie jest w tej chwili rozważany. Jednocześnie, należy dążyć do absolutnego zminimalizowania ryzyka wyprowadzenia jakichkolwiek, choćby lokalnych, ograniczeń dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. Jednym z narzędzi, które się temu przysłużą, jest możliwość weryfikowania przez pracodawcę, czy pracownik został zaszczepiony.

Podejście do kwestii szczepień różni się w poszczególnych państwach. Niektóre uzależniają możliwość skorzystania z określonych usług (np. dostępu do restauracji) od okazania dowodu pełnego zaszczepienia, inne wprowadzają obowiązek szczepień dla określonych grup, są również takie państwa które generalnie rezygnują z tego rodzaju ingerencji regulacyjnych. W tej chwili, tzw. paszporty covidowe mają w Polsce ograniczone znaczenie. Certyfikat szczepienia jest przechowywany w wygodny sposób w specjalnej aplikacji, jednak w praktyce wykorzystuje się go jedynie przy podróżach zagranicznych. Ma to obecnie swoje uzasadnienie – na ten moment nie wprowadzono żadnych szczególnych ograniczeń pandemicznych, w związku z czym naturalnie nie istnieje przestrzeń by jakkolwiek różnicować sytuację osób zaszczepionych i niezaszczepionych. W przypadku jednak dalszego wzrostu liczby zakażeń oraz konieczności wprowadzenia pewnego rodzaju restrykcji, pracodawca stanie przed wyborem, czy objąć ich zasięgiem wyłącznie osoby niezaszczepione. Obranie tego rodzaju kierunku z pewnością złagodziłoby dokuczliwość ewentualnych ograniczeń, a zatem i ich potencjalne gospodarcze konsekwencje.

ZPP z dużym zadowoleniem przyjmuje informację na temat przygotowania i procedowania projektu ustawy regulującej kwestię możliwości weryfikowania przez pracodawcę, czy dany pracownik został zaszczepiony przeciwko COVID-19. Należy zauważyć, że środowiska gospodarcze od dawna zwracają uwagę na konieczność jego szybkiego przyjęcia. Stoimy na stanowisku, że otwarcie pracodawcom dostępu do informacji o szczepieniach pracowników może stanowić także istotny element polityki przeciwpandemicznej prowadzonej przez państwo.

Informacja o szczepieniu pracownika pozwoli skuteczniej zarządzać ryzykiem epidemicznym na poziomie poszczególnych zakładów, w rezultacie czego regulacja może istotnie przyczynić się do zmniejszenia liczby zakażeń. W naturalny sposób, skierowanie w pełni zaszczepionego pracownika do bezpośredniej obsługi klientów, będzie wiązało się ze znacznie niższym zagrożeniem, niż przyznanie tego zakresu obowiązków pracownikowi, który nie przyjął żadnej dawki szczepionki. Do tej pory pracodawca nie posiadał instrumentów pozwalających na wyegzekwowanie od pracownika informacji

o szczepieniu, w związku z czym nie mógł na tej podstawie rotować osób zatrudnionych między stanowiskami. Jest to istotne o tyle, że w Polsce nie mamy obowiązku szczepienia, a rosnąca liczba zakażeń wiąże się ze wzrostem ryzyka wprowadzenia restrykcji gospodarczych bezpośrednio wpływających na sytuację firm. Należy ponadto zaznaczyć, że na podstawie obowiązujących przepisów, pracodawcy są zobowiązani do zapewnienia pracownikom bezpiecznego środowiska pracy. Brak regulacji zapewniających pracodawcom dostęp do informacji o szczepieniach pracowników w istotnym stopniu ograniczał możliwość realizacji tego obowiązku.

Wobec braku twardych regulacji premiujących szczepienia, polska polityka wobec czwartej fali epidemii musi opierać się w tej chwili na odpowiedzialności wszystkich uczestników życia gospodarczego i społecznego. Poza podstawowymi zasadami sanitarnymi (dezynfekcja, dystans i maseczki), istotna pozostaje również taka organizacja pracy, która będzie najbezpieczniejsza zarówno dla pracowników danego zakładu, jak i dla jego klientów. Praktyczne pozbawianie pracodawców możliwości zadbania o to bezpieczeństwo w sposób pełny, a zatem obejmujący i zarządzanie ekspozycją osób niezaszczepionych na osoby z zewnątrz, jest trudne do zaakceptowania – wszak to właśnie pracodawcy będą ponosić istotne ciężary związane z ewentualnymi ograniczeniami wprowadzonymi w związku z rozwojem epidemii. Z tego też powodu podkreślamy, jak istotnym pozostaje jak najszybsze wprowadzenie w życie przepisów umożliwiających pracodawcom weryfikację szczepień pracowników.